

БЕРЕНДЕЙ ОЛЕКСАНДР ЯРЕМОВИЧ

(1912–1988)

Відомий вчений в галузі садівництва, селекціонер, кандидат біологічних наук, лауреат Премії НАН імені Л.П. Симиренка, Заслужений агроном України, кавалер ордена Знак Пошани

Народився 27 листопада 1912 р. в с. Коржова Слобідка Уманського р-ну нинішньої Черкаської обл. Помер у 1988 р.

Трудову діяльність розпочав у 1932 р. вчителем початкової школи в Чечено-Інгушетії. Після закінчення у 1939 р. Уманського сільськогосподарського інституту (нині Уманський національний університет садівництва) працював агрономом у Київській та Полтавській обл. Під час війни 1941–1945 рр. воював на Далекосхідному та Південно-Західному фронтах. У 1946–1950 рр. – завідувачий Велико-Бушинським сортосадом Держкомісії з

сортовипробування плодово-ягідних культур МСГ УРСР.

З 1953 р. – зав. відділом селекції та сортовивчення плодових культур Краснокутського опорного пункту (потім – Краснокутська дослідна станція садівництва) (сmt. Краснокутськ, Харківська обл.), де працював до 1987 р.

У 1953 р. захистив кандидатську дисертацію за темою «Изменение наследственности гибридов земляники при вегетативной гибридизации».

Працюючи на Краснокутській дослідній станції садівництва Олександр Яремович завершив роботу з гібридним фондом своїх попередників (В.В. Знаменської, О.С. Руденко, О.С. Полякової), значно розширив гібридний і селекційний фонд, поповнив цінними генотипами колекцію станції та створив нові напрями селекційної роботи. Розробив систему окуліровки вічками гібридного сіянця у його кореневу систему, в результаті чого ріст і розвиток саджанця посилювався, прискорюючи вступ в плодоношення, та впливав на проявлення культурних властивостей гібрида. Проводив дослідні з щеплення яблуні на споріднені яблуні піщепи – іргу, грушу, айву, а також пошукові дослідження плодових в лісах та природних урочищах.

Автор та співавтор 45 сортів плодових і ягідних культур: до Державного сортовипробування передано 19 сортів яблуні, 14 сортів груші, 1 сорт сливи, 1 сорт черешні, 2 сорти смородини чорної, 2 сорти суниці. Найвідоміші з них – сорти яблуні Каразінське, Зимове лимонне, груші – Улюблена осіння, Деканка краснокутська та Золотава, суниці – Ромашка, Донька коралової, Краснокутська ароматна. На міжнародній виставці «Експо-93» в м. Штутгарті (Німеччина) його сорти яблуні Зимове лимонне та Шафран краснокутський отримали срібні медалі.

Поряд з виконанням великого обсягу науково-дослідних робіт, вчений приділяв постійну увагу пропаганді і впровадженню у виробництво досягнень садівничої науки і передового досвіду.

Опублікував 34 наукові праці та монографію «Районированные новые сорта плодовых культур Восточной Украины» (1981).

За цикл робіт "Виведення та впровадження в сільське господарство УРСР нових сортів плодових і ягідних культур і методів підвищення їх врожайності" нагороджений Премією НАН ім. Л.П. Симиренка (спільно з Шереметом І.О.) (1983 р.). Йому присвоєно звання Заслужений агроном України. Нагороджений орденом «Знак Пошани», бронзовою медаллю ВДНГ, медаллю «Відмінник садівництва УРСР», ювілейною ленинською медаллю.

Кавалер орденів Великої Вітчизняної війни II ступеня та «Знак Пошани», медалей «За перемогу над Німеччиною», «За перемогу над Японією», «За бойові заслуги»; ювілейних – «25 років перемоги у Великій Вітчизняній війні» та ін.

***

Інформація з книги **Садівнича наука України: минуле, сьогодення, перспективи**. І.К.Омельченко, І.В.Гриник.- К.: "Преса України", Інститут садівництва НААН, 2012. - 528 с., іл.

особової справи відділу кадрів Краснокутської ДСС

<http://cpp.in.ua/ru/2013/01/uteryannye-libo-zabytye-nomernye-gibridy-berendeya/#more-1142>